

HC 12, 28-05-2018, Handelsrecht

Artikel 23

Beheers- en beschikkingsonbevoegd betekent dat de failliet niets meer mag kopen, maar ook niet mag verkopen, dit staat in artikel 23 Fw. Dit ten behoeve van de overige schuldeisers. Individuele beslagen vooraf aan het faillissement vervallen door het algeheel beslag.

Artikel 24

De uitzondering op het niet kunnen binden van de boedel door de failliet na de faillietverklaring staat in artikel 24 Fw, 'voor zover de boedel is gebaat'. Dat zorgt voor een boedelschuld. Een voorbeeld kan zijn het zorgen dat een caravan niet verder gaat verrotten. Artikel 24 is niet van toepassing als de eigenaar sfeerlampjes op zijn caravan wil hangen.

Artikel 52

Artikel 52 gaat over betaling aan de failliet. De eerste vraag die je jezelf moet stellen is wat er met het geld is gebeurd. Is het geld uitgegeven dan kijk je naar artikel 52 lid 1 en 2. Als het geld gewoon is gegeven aan de curator dan hoef je niet naar lid 1 en 2 te kijken, dan kijk je naar lid 3 en is er gewoon betaald aan de curator, alleen dan via de failliet. Mocht het geld zijn uitgegeven, dan maakt het uit wanneer het faillissement is gepubliceerd. Is betaald voor de publicatie dan is de betaling bevrijdend, tenzij de curator kan bewijzen dat hij toch op de hoogte was van het faillissement. Dit is bewijs-technisch heel lastig te bewijzen. Is betaald na de publicatie dan is het niet bevrijdend en moet hij in beginsel nog een keer betalen. Tenzij hij kan bewijzen dat de publicatie bij hem nooit is aangekomen. In de praktijk is dit ook niet te bewijzen.

Artikel 37

Het faillissement heeft ook gevolgen voor overeenkomsten van voor het faillissement. De hoofdregel voor langlopende overeenkomsten staat in artikel 37 Fw. Er zijn twee uitzonderingen; voor de huurovereenkomst (39 Fw) en de arbeidsovereenkomst (40 Fw). De hoofdregel is dat het faillissement de minste invloed uitoefent op de overeenkomst. Dit moet je met een flinke korrel zout nemen. Als wederpartij heb je de mogelijkheid om de curator te vragen wat hij wil. De curator kan de overeenkomst uitvoeren (gestand doen), wat hij alleen zal doen als het echt wat oplevert, maar hij kan ook zeggen 'ik doe het niet'. Dan kan de wederpartij de overeenkomst ontbinden en een schadevergoeding krijgen (voorschot terugkrijgen of eventueel prijsverschil met een andere keuken die gekocht moet worden). Dat is een schuld die moet worden ingediend ter verificatie, wat er op neer komt dat je waarschijnlijk niets krijgt.

Als de curator de overeenkomst wel gestand doet, dan ontstaan er boedelschulden voor de toekomst, maar ook voor achterliggende schulden (zoals het voorschot). Artikel 68 Fw (toestemming r-c) en 37 Fw (passende zekerheid) zijn ook van toepassing. In *Paprikakwekerij de Koekoek* was het de vraag of impliciete gestanddoening ook genoeg is. In die zaak zei de curator dat hij wel wilde betalen voor toekomstige kosten maar niet voor de achterliggende. Er was hier toen geen sprake van gestanddoening, omdat er geen actieve houding van de curator was. Impliciete gestanddoening kennen we niet. Toen heeft de rechter artikel 24 toegepast. De boedel was gebaat doordat hij extra paprika's kon verkopen door het gebruik van de energie, en daarom was een boedelschuld ontstaan.

Artikel 37 is niet van toepassing is als één van de partijen als volledig heeft gepresteerd. Dan moet de volledige vordering worden ingediend in het faillissement als concurrente vordering.

Artikel 39 of contractuele ontbinding

In artikel 39 staat de situatie dat de huurder failliet is. De curator of verhuurder hoeft slechts een opzegtermijn van drie maanden in acht te nemen. In lid 2 staat dat de curator daarmee weer een boedelschuld creëert. Ook hier is weer toestemming van de r-c nodig (artikel 68 lid 2). Bij dit soort vragen is het belangrijk dat bij het faillissement waarschijnlijk huurtermijnen van voor het faillissement ook niet betaald zijn. Die worden geen boedelschuld. De schuldeiser moet die vorderingen indienen (26 j.o. 110 Fw) en daarvoor is geen recht van voorrang. Bij die vorderingen heeft hij een slechtere positie, en ze worden bijna nooit betaald.

Is er sprake van beëindiging op grond van 39 Fw, dan kan een vordering voor leegstandschade niet worden ingediend in het faillissement. Dit is zodat er niet al te veel vorderingen ontstaan. Wat wel kan is bij het sluiten van het contract een ontbindingspassage opnemen, dat wanneer de overeenkomst eindigt door ontbinding, dat dan de leegstandschade moet worden vergoed. Dan is er sprake van contractuele ontbinding, dan is artikel 39 niet meer van toepassing, en mag de vordering wel worden ingediend in het faillissement.

Artikel 40

Dan is er nog artikel 40 Fw. Als een bedrijf failliet is kan de curator de arbeidsovereenkomst opzeggen. Ook hieraan zit een belangenafweging ten grondslag. Hier geldt een termijn van 6 weken. Er is geen ontslagvergunning vereist. Ook hier moet onderscheid worden gemaakt tussen betalingsverplichtingen van voor het faillissement (indienen bij het faillissement, 24 j.o. 110 Fw) en verplichtingen van na het faillissement. Er is hier sprake van voorrang, waarvan melding moet worden gedaan bij het indienen van de vordering (3:288 sub e BW). Artikel 7:666 en 7:663 gelden niet. Als een werknemer failliet gaat heeft dat in beginsel geen consequenties, hij blijft gewoon doorwerken. Loon valt onder algemene faillissementsbegslag (20 Fw), tenzij er sprake is van artikel 21 sub 2 Fw.

Boedelschuldeisers

Boedelschuldeisers hebben een bijzondere positie. Ze hoeven hun vordering niet in te dienen ter verificatie omdat de curator al weet van het ontstaan van de schulden. Deze schulden kunnen ontstaan op basis van artikel 39, 24 en 40. Ze hebben voorrang op alle geverifieerde schuldeisers, op alle pre-faillissementsschuldeisers. Ze worden als eerst voldaan. De afkoelingsperiode kan niet aan boedelschuldeisers worden tegengeworpen (63a Fw).

Sinds het arrest *Koopheer/Tileman* weten we dat er 3 manieren zijn waarop een boedelschuld kan ontstaan:

- Boedelschulden krachten de wet (39 lid 1, 40 lid 2, 24 Fw).
- Boedelschulden doordat ze door de curator in zijn hoedanigheid zijn aangegaan (kosten makelaar, inschakeling accountant etc).
- Boedelschulden als gevolg van handelen van de curator in strijd met een door hem in zijn hoedanigheid na te leven verbintenis of verplichting. Bijvoorbeeld als hij de rangorde niet in acht neemt.

Stel dat het boedelactief ontoereikend is om alle boedelschulden te voldoen, dan is de hoofdregel pondspondsgewijze verdeling van het actief over de boedelschuldeisers behoudens wettelijke voorrangsregels (*Ladder en Trappenfabriek Centrum Beheer BV*). De hoogste boedelschuldeiser is de curator. Hij krijgt dus altijd betaald, er vanuitgaande dat er iets is om te verdelen. Een uitzondering hierop werd gegeven in het arrest *Ontvanger/Hamm*. Hamm was curator in het failliet van Wolfson Informatica BV, en na datum van het faillissement wilde de fiscus een betaling aan Wolfson Groep

BV (het hogere orgaan) doen, maar deed die per ongeluk aan Wolfson Informatica. De curator zei dat door artikel 20 Fw de boedel door die betaling was vergroot, en dat de fiscus gewoon een concurrente schuldeiser was. De HR was het hier niet mee eens. Het klopt dat er bij onverschuldigde betaling geen recht op voorrang is, maar door de redelijkheid en billijkheid moest hij toch direct zijn geld terug krijgen. Anders kregen andere schuldeisers meer dan ze recht op hadden. Dit geldt alleen als de betaling gebaseerd is op een vergissing. Als je per ongeluk veel meer betaalt, of dubbel betaalt dan geldt deze regel ook. Wanneer de betaling voor datum van het faillissement plaatsvindt dan is er sprake van een concurrente vordering.

Bijzondere schuldeisers

Gewone schuldeisers moeten hun vordering indienen en vermelden. Er zijn ook schuldeisers met een bevoorrechte positie. Bijvoorbeeld pand- en hypotheekhouders (separatisten) of verkopers die een beroep kunnen doen op het reclamerecht of eigendomsvoorbehoud (rectificatie) en de retentor.

Een schuldeiser die tevens schuldenaar is, heb je als je beide nog aan elkaar moet betalen. Of verrekening mogelijk is moet worden beoordeeld aan de hand van artikel 53 en 54. Over en weer moet je dan schuldeiser en schuldenaar zijn. *Peters/Gadsen*: meneer Rooi had een paar week voor zijn faillissement een huis gekocht. De makelaar had hetzelfde huis na het faillissement verkocht aan de echtgenoot. De curator deed een onrechtmatige daad procedure. De Hoge Raad zei dat de curator onder omstandigheden een onrechtmatige daad vordering kan instellen jegens een derde die bij benadeling van de failliet is betrokken. Ook al kan de failliet dit zelf niet.

Pand en hypotheekhouders hebben een bijzondere positie volgens artikel 57. Ze zijn separatisten en kunnen zich op het goed waarop het recht rust verhalen alsof er geen faillissement was. Ze hebben het recht van parate executie, wat betekent dat het zekerheidsobject kan worden verkocht zonder over een executorial titel te beschikken. Als je failliet gaat en je betaalt de hypotheek niet dan kan de bank zo het huis verkopen. Als een bank dit doet hoeft de bank niet mee te dragen in de algemene faillissementskosten (182 Fw). Separatisten hebben geen last van het faillissement. Artikel 58 lid 1 zegt dat de curator een redelijke termijn kan bieden aan de pand- en hypotheekhouders. Deze termijn is meestal ongeveer 6 maand. Als ze niet binnen die termijn verkopen mag de curator verkopen. Dan moet de bank wel meedelen in de algemene faillissementskosten. Daarnaast geldt de separatistenregeling en artikel 58.

Ten derde is er de schuldeiser met het recht van reclame. Artikel 7:39-7:44 bevat de voorwaarden. Het moet gaan om een roerend goed. De koopprijs moet niet (of niet geheel) betaald zijn. De eerste vraag is of het goed zich nog in dezelfde staat bevindt (artikel 7:41). De vervaltermijn staat in artikel 7:44. Ten gevolge van dit recht krijgt hij zijn eigendom terug, de koop wordt ontbonden, en het recht van de koper eindigt. Het reclamerecht bestaat van rechtswege, maar het eigendomsvoorbehoud moet je bedingen (artikel 3:92).

Dan zijn er nog schuldeisers met een retentierecht. Dit is de bevoegdheid van de schuldeiser om de afgifte van een zaak op te schorten. Volgens artikel 60 lid 1 verliest de schuldeiser het retentierecht niet door de faillietverklaring van de schuldenaar.

Rangorde

In de praktijk kom aan de rangorde weinig toe, maar nog wel eens aan de rangorde van boedelschuldeisers. Dit staat bijna allemaal in boek 3. De hoofdregel in artikel 277 is de gelijkheid van schuldeisers, ze moeten naar evenredigheid van de vordering worden voldaan. Behoudens de door

de wet erkende redenen van voorrang. In artikel 278 kan je zien dat voorrang voortvloeit uit pand en hypotheek, en uit andere wettelijke voorrechten.

Dus niet via een contract. Je kunt wel in een contract afspreken dat iemand minder krijgt, maar niet meer. In artikel 279 zie je dat pand en hypotheek boven voorrecht gaan, tenzij in de wet anders bepaald is (bijvoorbeeld in artikel 284 lid 2: kosten tot behouden van een goed). Ze zijn de hoogste rechten die we hebben. Er bestaan voorrechten op bepaalde goederen (283), maar ook op het gehele vermogen (288). Een mogelijk voorrecht is ook voor degene die het faillissement aanvraagt, op grond van artikel 21 lid 2 van de Invorderingswet, jo. artikel 3:288 sub a. Er staat een schema voor de rangorde op de slides. Als je een rangorde moet geven moet je daarbij ook het bedrag voor aansprakelijkheid geven en de wettelijke grondslag. Voor concurrente schuldeisers hoef je geen artikel te noemen.

De regeling voor de fiscus staat in artikel 21 van de Invorderingswet. Ze hebben een voorrecht op alle goederen van de schuldenaar, en die gaan boven alle andere voorrechten, met uitzondering van artikel 3:287, 3:288 sub a en 3:284. De Fiscus gaat niet boven hypotheek en pandrechten (dat zijn voorrangrechten).

HC 13, 29-05-2018, Handelsrecht

Surseance van betaling

Dit betekent uitstel van betaling (moratorium). Je kan als curator niet meer verplicht worden om je concurrente schuldeisers te voldoen, en dit zorgt voor rust. Je kan je bedrijf herstructureren of reorganiseren als je wilt. Dit is gericht op instandhouding van de onderneming, door overbrugging van tijdelijke liquiditeitsproblemen. Dit in tegenstelling tot het faillissement, dat bestaat uit een algeheel beslag gericht op liquidatie van de onderneming. Surseance kan een middel zijn om faillissement te voorkomen. Maar ook in een faillissement kan je een doorstap doen, de vennootschap doorverkopen. Voor deze overgang is faillissement gunstiger dan surseance.

De schuldenaar kan verzoeken om surseance (of de bestuurder van een vennootschap). Artikel 214 Fw. Dit doet hij als hij voorziet dat hij met het betalen van zijn opeisbare schulden niet zal kunnen voortgaan. Dit doet hij bij de bevoegde rechtbank op grond van artikel 2 Fw (de woonplaats van de schuldenaar, waar de statutaire zetel gelegen is). Het faillissement kan ook op verzoek van de schuldenaar, maar ook op verzoek van een schuldeiser. Deze mogelijkheid is er niet bij surseance. Hier is het dus ook zo dat je voorziet dat je niet meer gaat kunnen betalen, maar in een faillissement ben je al gestopt met betalen. Surseance wordt niet verleent aan een natuurlijk persoon zonder zelfstandig beroep of bedrijf, voor hem is de Wsnp (214 lid 4).

Verlenen van surseance

Surseance wordt dadelijk voorlopig verleent, er vindt geen toetsing plaats over of jij je schulden nog kan betalen. Artikel 214 lid 2, de rechter toetst alleen de formele vereisten (hebben jij en je advocaat wel ondertekend, is er wel een staat van baten en lasten ingeleverd). Met de dadelijke verlening benoemd de rechter ook bewindvoerders. De rechtbank bepaalt ook op die dag de dag waarop de schuldeisers definitief gaan stemmen over de toekenning van de surseance. De dadelijke verlening is voorlopig, en daarna gaan de concurrente schuldeisers stemmen over het feit of ze het definitief willen verlenen. De surseance wordt geacht te zijn ingegaan vanaf de dag dat ze voorlopig is verleent. Dat maakt uit voor de maximale duur. In beginsel is dit anderhalf jaar, en die kan ook verlengd worden met anderhalf jaar (artikel 223 lid 1 en 2). Artikel 216 zegt dat de griffier aankondigingen gaat doen

van de surseance in de staatscourant. Door de openbaarmaking van de surseance weten de afnemers er ook van, die misschien niet meer willen kopen bij die onderneming, of eisen dat de onderneming cash moet gaan betalen. Zo kunnen werknemers ook op de hoogte zijn, of ze weg willen misschien.

In artikel 218 wordt de stemming van de concurrente schuldeisers beschreven, het lot van de sursiet ligt in hun handen. Voor de stemming worden eerst de schuldenaar en de schuldeisers gehoord. De schuldenaar kan vorderingen ontkennen (anders mogen mensen stemmen die niet eens een vordering hebben), en de schuldeisers kunnen zeggen dat hij bijvoorbeeld als is opgehouden met betalen. In lid 2 staan de vereisten voor de stemming. De surseance werkt niet tegenover preferente schuldeisers (zoals werknemers) (artikel 232) en alle andere schuldeisers worden gelijk behandeld (artikel 233), tegenover hen werkt de surseance wel. Alle concurrente schuldeisers. In lid 3 van 218 lees je over toelating van de schuldeisers door de rechter. Die beslist wie wel en niet mee mogen stemmen.

Vereisten voor surseance

Surseance mag nooit als er gegronde vrees is dat de schuldenaar de schuldeisers tijdens de surseance wil benadelen (dat is wel moeilijk te bewijzen) of als er geen vooruitzicht is dat hij later toch de schuldenaar kan betalen. Daar wordt niet volledig betalen mee bedoelt, maar als je maar een akkoord kan aanbieden. Dit staat in artikel 218 lid 4. Kan dat niet, dan (zie lid 5) kan direct het faillissement verklaren. Als er een verzoek wordt gedaan tot het uitspreken van faillissement, dan gaan we eerst het verzoek tot surseance beoordelen (lid 6). Als een schuldeiser dus jouw faillissement heeft aangevraagd dan kan je zelf je surseance aanvragen en dan wordt dat eerst behandeld.

Gevolgen van surseance

De kern van deze regeling is dat de sursiet niet kan worden gedwongen tot betaling van opeisbare concurrente schulden (230). Tot verhaal van die schulden aangevangen executies blijven geschorst, en gelegde beslagen vervallen. Beslag van een preferente schuldeiser of zijn executie wordt niet geschorst. De sursiet mag concurrente schuldeisers wel betalen, maar alleen met medewerking van bewindvoerders. En hij moet 233 Fw in acht nemen, de paritas creditorum, gelijkheid van schuldeisers. Hij moet ze naar evenredigheid betalen.

Alleen handelen met de bewindvoerder

Een ander gevolg van surseance is dat de sursiet niet beheers- en beschikkingsonbevoegd wordt over zijn goederen zoals bij het faillissement (228). Hij verliest wel zijn vrije beheer of beschikking, omdat hij een bewindvoerder krijgt. Hij mag niks doen zonder medewerking, machtiging of bijstand. De bewindvoerder komt er in het bedrijf bij, en moet meedoen met elk besluit dat binnen de surseance valt. Zonder zijn toestemming mag het niet. Als hij toch zonder toestemming handelt (228) dan is de boedel niet aansprakelijke tenzij hij daardoor is gebaat, en mogen de bewindvoerders alles doen om de boedel te dier zake schadeloos te houden. Daar moet je dus eerst naar kijken, of de boedel gebaat is. Dat ze alles mogen doen, houdt bijvoorbeeld in dat ze de nietigheid van de handeling mogen invoeren. Zo kunnen ze goederen en geld terugvorderen. Een mogelijke sanctie tegen de sursiet is dat de surseance kan worden ingetrokken, en dat heeft als gevolg zijn faillissement (242). Dit kan in verschillende situaties beschreven in het artikel. In het geval van handelen te kwader trouw en als niet langer het vooruitzicht is dat hij later de schuldeisers zou kunnen betalen, dan zijn de bewindvoerders verplicht intrekking te vragen. Als hij wordt ingetrokken op één van de gronden kan de rechtbank dadelijk het faillissement uitspreken. Je kan ook nog naar artikel 242 Sr, dan kan hij achter de tralies komen of een geldboete krijgen.

Samen handelen van de bewindvoerder

Ook de bewindvoerder mag niet alleen handelen. Als hij dat wel doet is de boedel niet aansprakelijk tenzij gebaat (228), ook kan hij eventueel schadeplichtig in privé zijn (6:162) en ontslagen worden door de rechtbank (224 lid 2). Een belangrijke uitzondering is als de bewindvoerder de nietigheid wil inroepen van een handeling van een sursiet die de sursiet zonder hem heeft gedaan.

In de praktijk werkt de surseance nauwelijks. Het is meestal het voorportaal van het faillissement. Vaak wordt surseance niet definitief verleent, en zo wel na 3 of 4 maand ingetrokken. Het komt er op neer dat meer dan 95% eindigt in een faillissement. Een reden is dat het openbaar gemaakt wordt, hij creëert wel veel onrust dan. Daarnaast werkt het alleen tegen concurrente schuldeisers. Voor de preferente kan je wel vragen om een afkoelingsperiode. Een andere reden is dat je moet voorzien dat je niet meer kan gaan betalen, en meestal hebben bestuurders dat te laat door. En de laatste is dat de regels van overgang van overneming gelden, dat heeft te maken met arbeidsovereenkomsten. Als je een vennootschap overneemt tijdens een faillissement dan moet je ook alle contracten overnemen. Bij surseance moet je ook iedereen overnemen.

Alternatieven voor surseance kunnen zijn stille sanering (dat de bank je geld geeft) of stille bewindvoering (pre-pack). Dan wordt voor het faillissement een voorlopige curator aangesteld. Dat moet je als schuldenaar verzoeken, en die curator gaat dan de curator in het faillissement worden. Hij kijkt een poos mee met de schuldenaar en gaat bijvoorbeeld kijken naar overnamekandidaten. Hoe sneller alles kan, hoe minder nadelige vervolgen er zijn voor de onderneming (bijvoorbeeld bij bederfelijk eten). Er is een wetsvoorstel continuïteit ondernemingen. De pre-pack heeft dan nog zin voor bijvoorbeeld bederfelijke waren, maar niet voor het snel afkomen van werknemers.

Einde van de surseance

Als de schuldenaar denkt dat het wel weer goedkomt en dat hij zijn betalingen kan hervatten kan hij dat doen op grond van artikel 247, hij kan dan de intrekking van zijn surseance aanvragen (242). Een andere mogelijkheid is het aanbieden van een akkoord als schuldenaar aan je schuldeisers. Dan doen ze afstand van hun vorderingsrechten in ruil voor een bepaald percentage van betaling van de vordering. Hij kan het aanbieden buiten de Fw om (dus ook buiten de surseance om). Dit is de middellijke regeling, dat aanbod kan je doen aan al je gezamenlijke schuldeisers (zowel preferent als concurrent). Een akkoord kan ook tijdens de surseance maar alleen aan de schuldeisers tegen wie de surseance werkt (de concurrente) (252). Het kan ook nog in het faillissement (138) dat biedt je aan aan je gezamenlijke schuldeisers.

Akkoord

Dit is een regeling tussen de schuldenaar en zijn schuldeisers. Het akkoord en de inhoud zijn vormvrij. Je kan een akkoord doen voor betaling van een percentage van de vordering tegen finale kwijting (dit zal meestal ongeveer 7-9% zijn). Finale kwijting betekent afstand doen van het recht om het restant op te eisen. Een andere mogelijkheid is dat de hele vordering wordt betaald maar dan in termijnen, of een combinatie van beide.

De voordelen van een akkoord zijn dat schuldeisers zo een hogere uitkering kunnen krijgen (zeker concurrente eisers, dat kan komen doordat een derde in wil staan voor de schulden), het kan zorgen voor tijdsbesparing en het zorgt voor een schone lei van de schuldenaar door de finale kwijting. Zonder akkoord in het faillissement en als het dan wordt opgeheven bij gebrek aan baten, betekent dat dat schuldeisers zodra hij later weer een beetje geld heeft direct weer op de stoep kunnen staan om goederen of geld op te eisen.

Onderhandse / buitengerechtelijke akkoord

Het eerste akkoord is het akkoord buiten het faillissement en de surseance om. Het nadeel is dat in beginsel alle schuldeisers moeten instemmen met het ontwerpakkoord. De concurrente, bevoorrechte en de separatisten. Als één weigert, is dat misbruik van bevoegdheid (3:13)? Rechten mag je gezien de onevenredigheid van jouw belang ten opzichte van die van anderen mag je niet misbruiken. Dit is het *Payroll/Groenemeijer* arrest. Groenemeijer had heel veel schulden en wilde tot een akkoord komen. Had een aanbod gedaan aan zijn 66 schuldeisers, maar 10 stemden niet in, en 5 lieten niks weten. Onder de 10 die weigerden was Payroll met een vordering van 900€. Payroll mocht niet weigeren gezien de vordering en de gevolgen van de weigering (namelijk het aanvragen van surseance of faillissement). Van een schuldeiser kan je in beginsel niet eisen dat hij met een akkoord instemt, ook al kent hij de slechte positie van zijn wederpartij. Onder omstandigheden kan hij misbruik maken van zijn bevoegdheid, maar bij verplicht moeten instemmen op het aanbod moet je terughoudend omgaan, zal maar zelden voorkomen en vaak bij 1 weigering.

Gerechtelijk akkoord / dwangakkoord

Dit is het akkoord in faillissement of surseance. Het heeft alleen werking ten aanzien van concurrente schuldeisers. Het gaat via de Fw en de rechtbank moet het akkoord algemeen verbindend verklaren. Bevoorrechte schuldeisers zijn niet gebonden (157, 273). Preferente schuldeisers moeten de mogelijkheid krijgen in te stemmen met het akkoord en daarmee afstand te doen van hun preferente positie. De Fiscus wil dit nog wel eens doen, omdat als de ene vennootschap omvalt, dat soms ook kan zorgen dat andere vennootschappen omvallen die natuurlijk ook omzetbelasting moeten betalen. Daarom zullen ze soms instemmen om minder te krijgen.

De consequentie is dat een akkoord aanbieden pas zinvol is als de schuldenaar alle bevoorrechte schuldeisers volledig kan voldoen. Daarom wil de Fiscus wel accepteren dat ze het dubbele krijgen van de concurrente schuldeisers. Akkoorden gebeuren in de praktijk niet vaak daarom, omdat je eerst alle preferente schuldeisers moet voldoen.

In het akkoord

Daarin staat de betaling van een bepaald percentage tegen finale kwijting. Als je een schuld hebt heb je een vorderingsrecht, het *ius agendi* (je mag je recht geldend maken) en een rechtsvordering (je mag je recht afdwingen). Bij finale kwijting doe je afstand van het *ius agendi* en de rechtsvordering. Wat er resteert is dan een natuurlijke verbintenis. Als de schuldenaar alsnog betaalt kan hij geen beroep doen op onverschuldigde betaling, omdat je nog wel recht hebt op de prestatie. Ook mag de natuurlijke verbintenis nog wel verrekend worden.

Totstandkoming van een akkoord tijdens surseance

- Aanbieden bij/na verzoek tot surseance (214 lid 3/ 252)
- Indienen concurrente schuldvordering (255-259)
- Stemmen concurrente schuldeisers
- Dwangakkoord (onredelijk gedrag kan de rechtbank 'overrulen', 268a). Het dwangakkoord is dat de versterkte meerderheid de minderheid kan binden (268).
- Homologatie, rechterlijke bekrachtiging (271), daarmee wordt het akkoord algemeen bindend.
- Einde surseance (276)
- Weigering homologatie kan in de situaties van artikel 272. Bijvoorbeeld als het loon van de bewindvoerder niet zeker kan worden gesteld. De gevolgen staan in lid 4. De rechtbank kan dan ook de sursiet in staat van faillissement verklaren.

Totstandkoming van een akkoord tijdens faillissement

- Aanbod voorafgaand aan de verificatievergadering (139)
- Stemming concurrente schuldeisers (143)
- Dwangakkoord via de in artikel 146 vereiste meerderheid (ook hier kan onredelijke stemgedrag worden 'overruled' door de rechtbank)
- Bekrachtiging door de rechtbank (homologatie) (150)
- Einde van het faillissement (161)
- Of weigering van de homologatie (153, gevolgen in 137)

Akkoorden worden bijna nooit bereikt. Wel in het arrest: *Veendam*. Er is nu een wetsvoorstel, wet continuïteit ondernemingen II. Dat ondernemingen ook een buitengerechtelijk akkoord kunnen aanbieden, dat kunnen nu alleen natuurlijke personen.

Pauliana

De Pauliana is een vernietigingshandeling. Zo kan je een verkocht goed weer in de boedel brengen, of het betaalde geld. De curator kan ook de bestuurder aansprakelijk stellen, maar als hij geen geld heeft is het alternatief de Pauliana inroepen.